STJÓRNARTÍÐINDI B 18 — 1981

2. apríl 1981. 277 Nr. 193.

REGLUGERÐ

um skyldusparnað.

1. gr.

Öllum einstaklingum á aldrinum 16 til 25 ára skal skylt að leggja til hliðar 15% af launum sínum, sem greidd eru í peningum eða sambærilegum atvinnutekjum, í því skyni að mynda sér sjóð til íbúðarbygginga eða bústofnunar í sveit.

Skyldusparnaðurinn hefst við næstu áramót eftir að hlutaðeigandi verður 16 ára og lýkur við næstu áramót eftir að hann verður 26 ára.

Fé það, sem lagt er til hliðar á þennan hátt, er undanþegið tekjuskatti og útsvari. Sem eign er það, að vöxtum og verðbótum meðtöldum, skattfrjálst en framtalsskylt.

Vextir af skyldusparifé skulu vera 2%, sbr. 33. gr. l. nr. 51/1980, auk fullrar verðtryggingar frá innborgunarmánuði til úttektarmánaðar, sbr. 14. gr. þessarar reglugerðar.

2. gr.

Sparifé, samkv. 1. gr., skal lagt til hliðar á þann hátt, að kaupgreiðandi skal afhenda launþega, sem ekki er undanþeginn skyldusparnaði samkvæmt 5. gr., sbr. 7. gr., sparimerki hvert skipti, sem útborgun vinnulauna fer fram.

Félagsmálaráðuneytið getur undanþegið frá sparimerkjakaupum þá aðila, sem nota skýrsluvélar við launaafgreiðslu, enda fái launþeginn við hverja launaafgreiðslu ritaðar upplýsingar frá launagreiðanda um hve há skyldusparnaðarupphæðin var, sem lögð var til hliðar af launum og hvað upphæðin sé samtals orðin það sem af er árinu. Heimild sú, sem ráðuneytið veitir launagreiðanda skal við það bundin að launaafgreiðslan sé framkvæmd af tilgreindu skýrslugerðarfyrirtæki. Umsókn launagreiðanda skal fylgja yfirlýsing skýrslugerðarfyrirtækisins um að það taki á sig þær skyldur og þá ábyrgð sem á það verður lögð með reglugerð þessari og með þeim skilyrðum sem ráðuneytið setur við leyfisveitinguna.

Launagreiðendum þeim, sem fá heimild ráðuneytisins til þess afgreiðsluháttar á skyldusparnaði, sem um getur í 2. mgr., ber að greiða Húsnæðisstofnun ríkisins andvirði sparifjárins tafarlaust að lokinni vinnslu í skýrslugerðarfyrirtækinu, og eigi síðar en 5 dögum eftir gjalddaga launa. Dragist greiðslan lengur skal launagreiðandinn greiða dráttarvexti af upphæðinni fyrir þann tíma, sem umfram er. Með greiðslunum skal launagreiðandinn skila í þríriti skrá um launþega þá, sem sparifénu er skilað fyrir. Ráðuneytið ákveður hvaða upplýsingar skulu vera á skrá þessari.

Skýrslugerðarfyrirtæki það sem annast gerð launaskrár fyrir launagreiðandann skal skila Húsnæðisstofnun ríkisins tafarlaust, að lokinni gerð launagreiðslugagnanna, skrá um launþegana með sömu upplýsingum og launagreiðandanum er gert að skila með greiðslu sparifjárins. Jafnframt ber skýrslugerðarfyrirtækinu að skila Húsnæðisstofnun ríkisins þeim upplýsingum í skýrsluvélatækri mynd sem ráðuneytið áskilur. Húsnæðisstofnunin ákveður nánar um þessar upplýsingar.

Ríkisprentsmiðjan Gutenberg

3. gr.

Póststjórnin gefur út sparimerki og sparimerkjabækur, að öðru leyti en því sem um getur í 2. gr. Félagsmálaráðuneytið ákveður verðgildi sparimerkja.

4. gr.

Sparimerki skulu vera til sölu, og sparimerkjabækur til afhendingar ókeypis, í öllum póststofum og póstafgreiðslum.

Pósthús skulu gefa ókeypis kvittun fyrir sparimerkjakaupum, stíluða á nafn kaupanda. Kvittun skal vera í þríriti. Skal póststjórninni sent eitt afrit og einu heldur pósthúsið eftir. Pósthús skulu halda skrá í tvíriti yfir þá, sem fengið hafa sparimerkjabækur og skal sá, sem fengið hefur slíka bók, kvitta fyrir móttöku hennar á skrána. Á skrána skal færa nafn bókareiganda, heimili hans, fæðingardag og ár, ásamt nafnnúmeri svo og tölusetningu bókarinnar.

Nú þarf bókareigandi að fá nýja bók, og skal hún þá bera sömu tölusetningu og fyrri bók eða bækur hans.

5. gr.

Undanþegnir þáttöku í skyldusparnaði eru:

a. Gift fólk, sem stofnað hefur heimili, og sambýlisfólk, þ. e. karl og kona, sem búa saman og eru ógift, hafi þau átt saman barn og sambúðin varað í eitt ár samfleytt.
b. Skólafólk, sem stundar nám í viðurkenndum skóla eða skóla sem veitir réttindi til láns úr Lánasjóði íslenskra námsmanna enda sé nám stundað 6 mánuði eða meira á því ári, sem unnið er fyrir skyldusparnaði.
c. Þeir, sem hafa börn eða skylduómaga á framfæri sínu og hafa fyrir heimili að sjá.
d. Þeir, sem eiga íbúð til eigin þarfa.
e. Þeir, sem búa við varanlega örorku skv. vottorði frá Tryggingastofnun ríkisins.

Sá sem á rétt til undanþágu frá sparnaðarskyldu skal sanna það með formlegu vottorði, sbr. 6. gr. Ella verður hann að láta tilskilið sparifé af hendi, en á þá rétt til endurgreiðslu svo fljótt sem við verður komið.

Útlendingar, sem hafa landvistar- eða atvinnuleyfi hér á landi um tiltekinn tíma og dvelja hér um stundarsakir, skulu fá skyldusparnað sinn endurgreiddan er þeir hverfa af landi brott, sbr. þó 7. gr. 2. mgr.

6. gr.

Þeir, sem uppfylla ákvæði 5. gr. skulu afla þeirra gagna, sem nánar segir í þessari grein, og leggja þau fram hjá veðdeild Landsbanka Íslands, sem annast endurgreiðsluna.

a. Þeir, sem undanþegnir eru skyldusparnaði skv. a-lið 5. gr. skulu sanna með hjúskaparvottorði eða vottorði skattstjóra þess efnis, að uppfylt séu skilyrði fyrir endurgreiðslu vegna sambýlis.
b. Skólafólk skal leggja fram námsvottorð útfyllt af skólastjóra þess skóla þar sem nám er stundað, sem sannar námsvist um lengri tíma en 6 mánuði á því ári, sem unnið hefur verið fyrir skyldusparnaði. Skólastjóri skal gefa út vottorð um endurgreiðslu skyldusparnaðar vegna náms í öðrum skóla, enda leggi skyldusparandi fram fullkomnar upplýsingar um þá námsvist, og að öðru leyti séu uppfyllt skilyrði endurgreiðslu.

   Sé nám stundað erlendis nægir vottorð frá Lánasjóði íslenskra námsmanna.
c. Þeir, sem undanþegnir eru skyldusparnaði skv. c-lið 5. gr., skulu leggja fram vottorð skattstjóra því til staðfestingar.

d. Þeir, sem keypt hafa íbúð til eigin þarfa, eða hafið byggingu íbúðarhúss, skulu leggja fram veðbókarvottorð til að sanna eignarrétt sinn að íbúð. Ef um er að ræða byggingu íbúðar eða kaup á íbúð, og skyldusparandi hefur ekki fengið afsal, skal skyldusparandi leggja fram vottorð Húsnæðisstofnunar ríkisins þess efnis, að bygging íbúðarhúss sé hafin, eða kaup hafi verið gerð.
e. Þeir, sem búa við varanlega örorku, skulu leggja fram vottorð Tryggingastofnunar ríkisins þess efnis að þeir njóti örorkustyrks eða örorkulífeyris.

Launagreiðandi skal ekki halda eftir skyldusparnaði af launum þess starfsmanns, sem uppfyllir framangreind skilyrði, enda leggi hann fram gögn því til sönnunar. Skyldusparandi, sem á inni skyldusparnað, og uppfyllir síðar þessi skilyrði, skal leggja gögn þessi fram hjá veðdeild Landsbanka Íslands og skal hann fá endurgreiðslu í samræmi við framlögð gögn.

Undanþágu frá þátttöku í skyldusparnaði skv. 5. gr. skal endurnýja þegar eitt ár er liðið frá dagsetningu þess skjals, sem liggur til grundvallar undanþágu.

7. gr.

Heimilt er skattstjórum að veita leyfi til endurgreiðslu og undanþágu frá sparnaðarskyldu þeim sem verða fyrir veikindum eða slysum, hafa sérstaklega þungar fjárhagsbyrðar, eða flytja lögheimili sitt til útlanda. Skýrslur um slíkar undanþágur skal senda Húsnæðisstofnun ríkisins. Ákvörðun skattstjóra má áfrýja til félagsmálaráðherra.

Heimilt er að leyfa erlendum ríkisborgurum, sem hafa hér á landi tímabundið atvinnuleyfi, undanþágu frá þátttöku í skyldusparnaði. Skal getið um slíka undanþágu í atvinnuleyfi útgefnu af félagsmálaráðuneyti.

8. gr.

Hver sá, sem skyldaður er til sparnaðar samkvæmt reglugerð þessari, getur snúið sér til næsta pósthúss og látið nema brott úr bókinni blöð þau, sem eru með álímdum sparimerkjum.

Póstmaður sá, er við bókinni tekur, skal nema brott umrædd sparimerkjablöð úr bókinni og rita á stofn blaðanna kvittun fyrir móttöku merkjanna.

Blöð með sparimerkjum, samkvæmt þessari grein, sendir póststjórnin, jafnóðum og þau berast henni, til Húsnæðisstofnunar ríkisins.

Vextir af sparifé teljast sparifjáreigenda frá þeim degi, sem sparimerkjablað er móttekið af póstmanni.

Þegar skyldusparnaður er sendur beint til Byggingarsjóðs ríkisins eða þess, sem fyrir hans hönd annast innheimtu skyldusparnaðar, skulu vextir og verðtrygging teljast frá þeim degi, sem skyldusparnaður berst til innheimtuaðila.

9. gr.

Nú hefur blað með álímdum sparimerkjum losnað frá stofni sparimerkjabókar, og er þá pósthúsi óheimilt að veita slíku blaði móttöku. Þó er heimilt að taka gild sparimerki á slíku lausu sparimerkjablaði, ef sönnur eða mjög sterkar líkur eru færðar fyrir því, að blaðið hafi losnað frá stofni gegn vilja bókareiganda.

10. gr.

Glatist sparimerkjabók, en sparimerki hafa verið afhent pósthúsinu til áframsendingar og fjárhæðin lögð á sparimerkjareikning bókareiganda, getur Húsnæðisstofnun ríkisins fyrir hönd Byggingarsjóðs ríkisins stefnt til sín handhafa þessarar sparimerkjabókar með 6 mánaða fyrirvara og birt stefnuna þrisvar sinnu samfleytt í Lögbirtingablaði. Ef enginn hefur sagt til sín áður en fyrirvarinn er liðinn,

getur Byggingarsjóður ríkisins greitt þeim manni upphæðina, sem er skráður eigandi bókarinnar, þegar hann á rétt til endurgreiðslu samkv. reglugerð þessari, án þess að nokkur annar, er sparimerkjabókin kann að hafa verið framseld til, geti þar fyrir búið kröfur á hendur Byggingarsjóði ríkisins.

Kostnað af þessu ber bókareiganda að greiða.

11. gr.

Póstmenn skulu eigi síðar en 3. dag hvers mánaðar póstleggja skilagrein póststjórnarinnar um sölu sparimerkja í síðasta mánuði ásamt andvirði merkjanna. Frá andvirði merkjanna skal draga greidd sparimerki, og skulu umrædd sparimerkjablöð fylgja skilagreininni. Póststjórnin lætur gera eyðublöð fyrir skilagreinar samkvæmt grein þessari.

Frumrit af skrá um afhendingu sparimerkjabóka, sbr. 4. gr., skal fylgja skilagreininni.

12. gr.

Póststjórnin gerir yfirlit um sölu sparimerkja í landinu í hverjum mánuði, og skal afhenda það Húsnæðisstofnun ríkisins eigi síðar en 25. dag næsta mánaðar á eftir. Andvirði seldra merkja, svo og sparimerkjablöð greiddra merkja, skal fylgja yfirliti þessu, svo og skrár þær um afhendingu sparimerkjabóka, sem um ræðir í 2. mgr. 11. gr.

13. gr.

Húsnæðisstofnun ríkisins ávaxtar fé það, er henni berst samkvæmt 12. gr. Er henni berast sparimerkjablöð, sbr. 8. gr., eða skil á upplýsingum frá skýrslugerðarfyrirtæki samkvæmt 4. mgr. 2. gr., skiptir hún fénu eftir því hvar sparimerkjaeigendur eru búsettir. Sérhver sparifjáreigandi, samkvæmt reglugerð þessari, fær sérreikning yfir sparifé sitt.

Ef innstæðu, sem er eingöngu vextir sem reikningseigandi hefur ekki tekið út um leið og höfuðstóllinn, er ekki vitjað innan 20 ára, renna þær til Byggingarsjóðs ríkisins.

14. gr.

Hver sá, sem eignast hefur fé á skyldusparnaðarreikningi samkvæmt 1. gr. reglugerðar þessarar og rétt á til endurgreiðslu skv. 5. gr., 6. gr. og 7. gr. hennar, skal eiga þess kost að fá sparifé sitt endurgreitt samkvæmt þeim reglum, sem nánar er sagt frá hér á eftir.

Þann 1. hvers mánaðar þegar ný lánskjaravísitala tekur gildi er innistæða skyldusparnaðar uppfærð með sömu hlutfallslegri breytingu og orðið hefur á lánskjaravísitölu.

Vextir skv. 1. gr. reiknast sem dagvextir af stöðu uppfærðs sparnaðar og leggjast við höfuðstól um hver áramót.

Við næstu áramót eftir að skyldusparandi nær 26 ára aldri ber reikningur hans almenna sparisjóðsvexti, eins og þeir eru á hverjum tíma, en verðtrygging skv. lánskjaravísitölu og vextir skv. 1. gr. falla jafnframt niður.

15. gr.

Allur kostnaður við sparimerki, sparimerkjabækur og framkvæmd skyldusparnaðarins greiðist úr ríkissjóði. Launagreiðendur þeir, sem um ræðir í 2.—4. mgr. 2. gr. skulu bera allan kostnað af afgreiðslu skyldusparnaðarins þar til gögn og greiðsla hefur verið afhent Húsnæðisstofnun ríkisins.

16. gr.

Skilyrði fyrir leyfisveitingu skv. 2. mgr. 2. gr. er að launagreiðandi skuldbindi sig til að afla sjálfskuldarábyrgðar banka og leggi fram ótvíræða ábyrgðaryfirlýsingu hans fyrir greiðslu sparifjár og kostnaðar sem launagreiðandanum verður gert að greiða samkvæmt þessari grein, verði misbrestur á því að launagreiðandi standi skil á greiðslu eða gögnum til Húsnæðisstofnunar. Skal upphæð ábyrgðarinnar nema hið minnsta sem næst fjórðungi þeirrar heildarupphæðar, sem viðkomandi launagreiðanda bar að halda eftir af launum starfsmanna sinna skv. reglugerð þessari á síðasta almanaksári.

Húsnæðisstofnun ber að krefja launagreiðanda um greiðslu og gera viðkomandi banka aðvart, geri launagreiðandi ekki tafarlaust skil, sbr. 3. mgr. 2. gr. Sé kröfunum ekki sinnt, skal Húsnæðisstofnun krefja ábyrgðaraðila um greiðslu, þegar liðinn er hálfur mánuður frá gjalddaga launanna.

Eigi ríkisfyrirtæki í hlut, ábyrgist fjármálaráðuneytið greiðslu til Húsnæðisstofnunar með sama hætti og greinir í 1. og 2. mgr.

Verði misbrestur á að skýrslugerðarfyrirtækið skili réttum gögnum, skal fyrirtækið greiða Húsnæðisstofnun allan kostnað, sem af þeim misbresti leiðir.

17. gr.

Launamiði, sem launþegi fær í hendur frá skýrslugerðarfyrirtækinu, skal svo úr garði gerður, að hann sé auðkenndur nöfnum og heimilisföngum launagreiðandans og launþegans og nafnnúmerum beggja. Jafnframt skal getið dagsetningar, þegar þar tilgreind upphæð var lögð til hliðar af launum hans og send Húsnæðisstofnun, sem sparifé skv. reglugerð þessari.

Þannig útbúinn er launamiði skýrslugerðarfyrirtækisins sönnun gagnvart Húsnæðisstofnun um inneign viðkomandi launþega vegna skyldusparnaðar.

18. gr.

Brot á reglugerð þessari varðar sektum nema þyngri refsing liggi við skv. öðrum lögum.

Með mál út af brotum á ákvæðum þessarar reglugerðar skal farið að hætti opinberra mála.

Reglugerð þessi, sem sett er samkvæmt 77. gr. laga nr. 51 9. júní 1980, tekur gildi þegar í stað.

Jafnframt er úr gildi felld reglugerð nr. 1 12. janúar 1971 um skyldusparnað, með síðari breytingum.

Félagsmálaráðuneytið, 2. apríl 1981.

Svavar Gestsson.

Hallgrímur Dalberg.

Fylgiskjal með reglugerð um skyldusparnað.

Dæmi um skyldusparnað sem fær grunngildi vísitölu innleggsmánaðar.

	Dagsetning		Lánskjara-vísitala	Innborgað fé	Vísitölu-reikn.	Höfuðstóls-saldó	Vaxtatal	Vaxtadagar	Vextir
1980	20/6		160	20 000	0	20 000	200 000	10)	—
	30/6	1/7	167	0	875	20 875	146 125	(7)	—
	7/7		167	20 000	0	40 875	613 125	(15)	—
	22/7		167	20 000	0	60 875	487 000	(8)	—
	31/7	1/8	172	0	1 823	62 698	313 490	(5)	—
	5/8		172	20 000	0	82 698	1 240 470	(15)	—
	20/8		172	20 000	0	102 698	1 026 980	(10)	—
	31/8	1/9	178	0	3 582	106 280	3 188 400	(30)	—
	30/9	1/10	183	0	2 985	109 265	3 277 950	(30)	—
	31/10	1/11	191	0	4 777	114 042	3 421 260	(30)	—
	30/11	1/12	197	0	3 582	117 624	3 528 720	(30)	—
	31/12		197	0	5 374	122 998	(17 443 520)	(0)	969
	31/12	1/1	206	0	0	123 967	—	—	—

Dæmi um úttekt 20/1 '81.

			Staða 31/12 '80			123 697	2 355 373	(19)	131
1981	20/6		206	0	0	124 105 útb.			

Dæmi um útreikninga vísitöluálags og vaxta af sparnaði sem stendur stutt inni í skyldusparnaðarkerfinu.

	Dagsetning		Lánskjara-vísitala	Innborgað fé	Vísitölu-reikn.	Höfuðstóls-saldó	Vaxtatal	Vaxtadagar	Vextir	Útborgað fé
1980	20/6		160	20 000	—	20 000	200 000	(10)	—	0
	30/6	(1/7)	167	0	875	20 875	146 125	(7)	—	0
	7/7		167	20 000	—	40 875	613 125	(15)	—	0
	22/7		167	20 000	—	60 875	487 000	(8)	—	0
	31/7	(1/8)	172	0	1 823	62 698	313 490	(5)	—	0
	5/8		172	20 000	—	82 698	1 240 470	(15)	—	0
	20/8		172	20 000	—	102 698	1 026 980	(10)	—	0
	31/8	(1/9)	178	0	3 582	106 280	3 188 400	(30)	—	0
	30/9	(1/10)	183	0	2 985	109 265	3 277 950	(30)	—	0
	31/10	(1/11)	191	0	4 777	114 042	2 737 008	(24)	—	0
	25/11		191	0	0	64 042	384 252	(6)	—	50000
	30/11	(1/12)	197	0	2 012	66 054	924 756	(14)	—	0
	15/12 reikn. eyðilagður		197	0	0	66 054	(14 539 556)	—	808	66862